

PROJEKT SOCRAT PREDSTAVLJA: MARINO JURCAN,
PREDSJEDNIK UDRUGE METAMEDIJ

O nasljeđu kroz prizmu suvremene kulturne produkcije

Našu galeriju Novo u Puli vidimo kao laboratorij za SOCRAT-ove aktivnosti – mjesto rezidencijalnog boravka, javnih prezentacija, razgovora s publikom i testiranja prototipova kulturnih sadržaja

PRIREDILA Vanesa **BEGIĆ**
Snimio Hassan **ABDELGHANI**

Udruga Metamedij je neprofitna organizacija koja djeluje kao platforma za razvoj suvremene i participativne kulture s naglaskom na nove medije, društveni angažman i edukaciju mladih. Naša je misija stvarati dinamično i inkluzivno kulturno okruženje koje osnažuje mlade umjetnike za slobodno izražavanje, eksperiment i suradnju. Kroz interdisciplinarnе projekte spajamo umjetnost, tehnologiju i aktivizam te propitujemo odnose forme i sadržaja u suvremenim medijskim praksama. Istovremeno, zagovaramo demokratizaciju kulture, razvoj lokalne kulture u globalnom kontekstu, cjeloživotno obrazovanje i participativne modele upravljanja kulturnim resursima», ističe Marino Jurcan, predsjednik pulske Udruge Metamedij, uključene u projekt SOCRAT. O glavnim aktivnostima koje Metamedij trenutačno provodi te o projektima koje planiraju realizirati Marino Jurcan kaže: - Udruga Metamedij provodi interdisciplinarnе kulturno-umjetničke, edukativne i zagovaračke programe s fokusom na suvremenu umjetnost, medijske prakse, participaciju mladih, inkluziju i društvenu transformaciju. Temeljno se usmjerava na jačanje kulturnog pluralizma, međunarodne suradnje te ulogu civilnog društva u oblikovanju kulturnih politika.

Interdisciplinarnost

Najistaknutiji program je festival Media Mediterranea, koji od 1999. godine istražuje poveznice umjetnosti, tehnologije, ekologije i društva kroz izložbe, performanse, glazbene i audio-vizualne programe, radionice i intervencije u javnom prostoru. Edukacijsko-istraživačka platforma Metamedia Lab okuplja niz podprograma, poput Remiksa identiteta (reinterpretacija baštine u glazbenom i AV kontekstu), radionica spekulativnog dizajna te Novomedijskog kultiatora za srednjoškolce.

Galerija Novo, otvorena 2023. u

suradnji s udrugama Faro11, Atanor i Labin Art Express XXI, djeluje kao izlagački, diskurzivni i rezidencijalni prostor kroz platformu MI plus, usmjerenu na decentralizaciju suvremene umjetnosti u Istri. Kroz galeriju se promovira interdisciplinarna i društveno angažirana umjetnost te se pruža podrška mladim autorima. Kao pokretač promjena u javnim politikama, Metamedij je kroz projekt »U istom filmu – korak dalje« proveo istraživanja, analizu potreba i javne rasprave o inkluziji djece i mladih s teškoćama u kulturi, izradio smjernice za prilagodbu kulturnih sadržaja i izravno doprinio razvoju kulturne strategije Grada Pule.

Na području neprofitnih medija Metamedij je nakladnik Kulturistre, portala za suvremenu kulturu i civilno društvo u Istri, čime doprinosi vidljivosti nezavisne scene i razvoju medijskog pluralizma.

Strateški ciljevi udruge uključuju: jačanje međunarodne i međusektorske suradnje; osnaživanje mladih kroz umjetnost i obrazovanje; razvoj kulturne infrastrukture i politika temeljenih na sudjelovanju; te održivost i doseg kulturnih medija. Horizontalno, organizacija sustavno radi na razvoju publike, posebno mladih, kroz inovativne edukativne i komunikacijske formate.

Inovativni formati

Na koji način vidite vaše sudjelovanje u projektu SOCRAT? Koja su vaša očekivanja?

- Udruga Metamedij vidi projekt SOCRAT kao priliku za daljnji razvoj participativnih, interdisciplinarnih i inkluzivnih modela reinterpretacije kulturne baštine, s posebnim naglaskom na suvremenu umjetnost, glazbu, dizajn i edukaciju mladih. Kroz naše dugogodišnje programe poput Remiksa identiteta, Media Mediterranea festivala i edukacijsko-istraživačke platforme Metamedia Lab, razvili smo metodologiju koja uspješno povezuje tradiciju s novim tehnologijama, istraživanjem i angažmanom

Marino Jurcan

zajednice. Naše sudjelovanje u projektu SOCRAT temelji se na razvoju i provedbi interdisciplinarnih programa koji okupljaju umjetnike, dizajnere, glazbenike i stručnjake za baštinu. Kroz zajednički rad, razvijat ćemo nove interpretativne modele koji nasljeđe promatraju ne samo kao resurs, već i kao živi materijal za kritičko promišljanje budućnosti zajednica. Poseban interes usmjeren je na zvuk kao alat za mapiranje, arhiviranje i reinterpretaciju

Audio-vizualni performans

Okruglim stolom na temu socijalističkog naslijeđa i kolektiviteta rada 8. prosinca u 19 sati u Galeriji Novo počinje prva u ciklusu desetodnevnih radionica SOCRAT projekta u organizaciji Kulturbana. Do 18. prosinca radionica se nastavlja kroz individualna umjetnička teritorijalna uranjanja i istraživanja uz dane otvorene za javnost. U završnici 18. prosinca u 20 sati bit će izveden audio-vizualni performans u Istarskom narodnom kazalištu – Gradskom kazalištu Pula.

lokalnih narativa. Programe planiramo provoditi u sklopu naše galerije Novo u Puli, koju vidimo kao laboratorij za SOCRAT-ove aktivnosti – mjesto rezidencijalnog boravka, javnih prezentacija, razgovora s publikom i testiranja prototipova kulturnih sadržaja. Galerija će omogućiti interakciju sudionika s lokalnom zajednicom, uključujući mlade, kulturne aktore i aktore iz drugih sektora.

Očekujemo da kroz projekt doprinesemo razvoju inovativnih formata utemeljenih na principima održivosti, inkluzivnosti i estetike, u duhu Novog europskog Bauhausa. Želimo proširiti vlastite metodološke kapacitete kroz razmjenu znanja unutar konzorcija, ali i doprinijeti širem zagovaračkom okviru koji nasljeđe promatra kroz prizmu suvremene kulturne produkcije.

- Vaše aktivnosti inspirirane su, između ostalog, nematerijalnom i materijalnom baštinom?

- Poseban naglasak stavljamo na glazbenu i narativnu tradiciju Istre – narodne pjesme, usmenu predaju, mitove, vjerovanja, rituale i zvukove svakodnevice

– koje predstavljaju temelj za brojne umjetničke i edukacijske programe. Kroz projekt Remiks identiteta, reinterpreteramo tradicijske glazbene zapise putem elektroničke glazbe i digitalnih alata, stvarajući most između prošlosti i suvremenih izražajnih formi. Suradnjom s glazbenicima, etnomuzikolozima i mladim producentima, stvaramo otvoreni arhiv smplova, remikseva i glazbenih narativa koji inspiriraju i uključuju novu generaciju stvaratelja. Sličnu metodologiju primjenjujemo u radionicama spekulativnog dizajna i dizajna fikcije, gdje baštinski elementi – od lokalnih mitova i legendi do svakodnevnih praksi i obrednih predmeta – postaju polazište za zamišljanje alternativnih scenarija i prototipova kulturnih usluga. Na taj način, baština nije samo tema, već alat za uključivanje zajednice i generiranje novih značenja. Za nas je nematerijalna baština živi resurs, ne samo objekt konzervacije, već inspirativni okvir koji potiče interdisciplinarni dijalog umjetnosti, dizajna, antropologije i tehnologije. Kroz takav pristup razvijamo projekte koji doprinose kulturnoj inovaciji, jačanju lokalnog identiteta i razvoju publike – osobito među mladima.

Pilot-model suradnje

Vidite li u tom segmentu i mogućnosti buduće suradnje s drugim umjetnicima i obrtnicima, odnosno udrugama i ustanovama, a radi stvaranja novog kulturnog proizvoda ili usluge?

- Buduća suradnja s umjetnicima, obrtnicima, udrugama i ustanovama ne samo da je moguća, već je i poželjna te čini jedan od temeljnih principa rada udruge Metamedij. Naši programi – poput Remiksa identiteta, radionica spekulativnog dizajna i programa Media Mediterranea – temelje se na interdisciplinarnosti i međusektorskoj suradnji. Kroz ove aktivnosti već smo povezivali umjetnike s različitim područja (glazbenike, dizajnere, vizualne umjetnike), kao i stručnjake iz područja baštine, obrta, etnologije i tehnologije. Vjerujemo da kulturni proizvod može imati veću vrijednost i doseg kada nastaje u suradnji između različitih aktera i kada uključuje lokalnu zajednicu. U tom smislu otvoreni smo za suradnju s obrtnicima koji čuvaju i reinterpreteraju tradicijske tehnike, kao i s institucijama i organizacijama koje se bave kulturnom baštinom i obrazovanjem.

U okviru projekta SOCRAT planiramo realizaciju pilot-modela suradnje kroz interdisciplinarni program u galeriji Novo – bilo kao prostor za vlastitu radionicu, bilo kao platforma za suradnju drugih dionika. Taj

format omogućit će mini-rezidencije, razvoj prototipova, testiranje kulturnih modela i javne prezentacije, čime ćemo dodatno poticati suradnju temeljenu na lokalnoj baštini i suvremenim pristupima.

Što konkretno očekujete od suradnje u SOCRAT-ovim kreativnim inovativnim laboratorijima?

- Od suradnje u kreativnim inovativnim laboratorijima projekta SOCRAT očekujemo mogućnost za stvaranje pilot-modela kulturnog proizvoda ili usluge koji će proizlaziti iz međusektorske i interdisciplinarne suradnje. Posebno nas zanima testiranje formata koji povezuju suvremenu umjetnost, dizajn, edukaciju i nasljeđe – kroz participativne radionice, prototipiranje i javne prezentacije.

Otvoreni smo za suradnju s umjetnicima koji djeluju na razmeđu dizajna, tehnologije i baštine, kao i s obrtnicima, kulturnim ustanovama te stručnjacima iz područja antropologije, ekologije i kulturne politike. Voljeli bismo povezati naše iskustvo s organizacijama koje dijele slične vrijednosti – poput onih koje se bave održivim kulturnim turizmom, inkluzijom ili novim modelima upravljanja baštinom. U kontekstu laboratorija, zanimaju nas suradnje koje omogućuju razvoj eksperimentalnih pristupa i prototipova – bilo kroz rezidencijalne formate u galeriji Novo, zajedničke edukacijske aktivnosti, ili digitalne alate koji mogu osnažiti pristup i interpretaciju lokalne nematerijalne baštine.

Može li vaše kulturno, kreativno ili organizacijsko djelovanje doprinijeti razvoju ili osnaživanju održivog ili iskustvenog turizma u zajednici? Gdje konkretno vidite vašu ulogu u obogaćivanju kreativnog turizma?

- Vjerujemo da naše djelovanje značajno može doprinijeti razvoju održivog i iskustvenog turizma, posebno onog koji polazi od autentičnih lokalnih resursa i uključivanja zajednice. Smatramo da kulturni turizam ima najveću vrijednost kada se temelji na aktivnom uključivanju lokalnog stanovništva, kao i na omogućavanju posjetiteljima da postanu sudionici, a ne samo promatrači lokalne kulture. Kroz programe poput Remiks identiteta, radionica spekulativnog dizajna, novomedijskih izložbi i kulturnih događanja u galeriji Novo, razvijamo formate koji povezuju tradiciju i suvremenost, lokalno znanje i globalne trendove, a istovremeno stvaraju dodanu vrijednost za lokalnu zajednicu i posjetitelje.

Naša uloga u obogaćivanju kreativnog turizma mogla bi biti višestruka: osmišljavanje interaktivnih sadržaja (radionice, glazbene

Projekt SOCRAT

NAZIV PROJEKTA: SOCRAT – Umrežavanje obrta i suvremene umjetnosti u cilju održivog turizma

PROGRAM: Interreg Italija-Hrvatska 2021. – 2027. godine

UKUPNI PRORAČUN: 2.344.660,20 EUR (EFRR 1.875.728,16 €; sufinanciranje 468.932,04 €)

RAZDOBLJE PROVEDBE PROJEKTA: 01.03.2024. – 31.08.2026.

PROJEKTNI CILJ: Opći cilj projekta je diverzifikacija turističke ponude i osnaživanje lokalnog razvoja aktiviranjem autentičnih

iskustava proisteklih iz kulturnih i kreativnih industrija teritorija.

PROJEKT PROVODI ISTARSKA ŽUPANIJA S PARTNERIMA: Zaklada Pino Pascali – Muzej suvremene umjetnosti (vodeći partner); Nacionalna konfederacija obrtnika te malih i srednjih poduzeća Bari – CNA BARI; Regija Veneto, Veneto Institut za rad, Turistička zajednica Kvarnera, Ustanova za razvoj kompetencija, inovativnosti i specijalizacije Zadarske županije INOVacija i Sveučilište u Zadru.

MREŽNA STRANICA PROJEKTA: <https://www.italy-croatia.eu/web/socrat>

Zalažemo se za snažniju intersektorsku suradnju s obrazovanjem, turizmom i civilnim društvom, gdje bi nezavisna kulturna scena bila jasno prepoznata kao ključni akter u razvoju zajednice

izvedbe, AV performansi) koji se temelje na lokalnoj baštini; pilot-programi kulturnih rezidencija otvoreni za lokalne i strane posjetitelje; tematske šetnje i prostorne instalacije koje reinterpreteraju povijest i baštinu Istre kroz multimedijalni pristup te suradnje s ugostiteljima, OPG-ovima i školama koje uključuju elemente lokalne hrane, zvuka i dizajna u turistički doživljaj. Vjerujemo da takav pristup – koji povezuje

edukaciju, participaciju i suvremenu umjetnost – može značajno doprinijeti stvaranju održivog, uključivog i kulturno relevantnog turističkog iskustva u Istri.

Podrška za digitalnu tranziciju

SOCRAT je i polazište za novi akcijski plan Istarske županije. Što je u tom smislu za Vašu udrugu strateški važno za buduće aktivnosti?

- Za Udrugu Metamedij strateški je važno da se naši programi dugoročno uvrste u redovne programe javnih potreba na gradskoj, općinskoj i županijskoj razini, uz paralelni razvoj dodatnih modela proračunskog financiranja za projekte koji povezuju kulturu, obrazovanje, zajednicu i održivi razvoj. Takva podrška bila bi ključna za rješavanje jednog od glavnih izazova kulturnog turizma – nedostatka stručnog osoblja – jer bi omogućila zapošljavanje i edukaciju osoba specijaliziranih za kulturni menadžment, interpretaciju baštine i razvoj publike. Osim toga, potrebni su i programi mentorstva te zajedničke baze znanja i edukacije koje bi služile i manjim organizacijama.

Također smatramo nužnim osigurati institucionalnu i stručnu podršku za digitalnu tranziciju, kako bi udruge poput naše mogle učinkovitije koristiti suvremene alate za komunikaciju, produkciju i umrežavanje. U tom kontekstu, formiranje županijske kulturne platforme koja objedinjuje sve događaje i aktere bilo bi ključno za adresiranje problema nedovoljne umreženosti i preklapanja programa. Takva bi platforma mogla uključivati zajednički kalendar, mehanizme za koordinaciju termina i poticaje za suradničke, a ne natjecateljske modele.

Uz to, zalažemo se za snažniju intersektorsku suradnju s obrazovanjem, turizmom i civilnim društvom, gdje bi nezavisna kulturna scena bila jasno prepoznata kao ključni akter u razvoju zajednice. Kulturni turizam ne može se razvijati bez uključivanja lokalne zajednice, ali ni bez kvalitetne interpretacije koja gostima omogućuje dublje razumijevanje lokalne kulture i povijesti.

SOCRAT vidimo kao platformu za rješavanje sistemskih problema kroz: stvaranje tematskih itinerara; razvoj zajedničkih kulturno-turističkih proizvoda; moderirane procese umrežavanja i razmjene te transfer znanja između organizacija, institucija i stručnjaka. Time bi se doprinijelo obogaćivanju održivog i iskustvenog turizma, koji nije samo potrošački, već i edukativan, participativan i ukorijenjen u lokalnoj zajednici.

Interreg

Co-funded by the European Union

Italy – Croatia

SOCRAT